

Előfizetési árak:

Egy évre . . .	6 frt — kr.
Fél évre . . .	3 frt — kr.
Negyed évre . . .	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetésményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cikkekért szorokint 10 kr fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk

Egy évre . . .	6 frt — kr.
Fél évre . . .	3 frt — kr.
Negyed évre . . .	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beklüdszésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétklüdszésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Közügyeink.

E sorok megírásakor is áthatva hazám és városom iránt érzett szeretetből, nem azt tűztem ki célul, hogy elősoroljam a t. olvasó előtt azon számtalan hiányt, mely a nép száján rendre jár, elmondjam azon panaszt, melyet az elégtelenségnek a nekik nem tetsző rendszer miatt lépten-nyomon hangoztatnak, hanem azon okokra kívánok rámutatni, melyek nélkül egészséges közszellemet, általános jóllétet teremteni lehetetlen.

Egy igen derék közügyi harcos államférfiutól hallottam, hogy „a ki csak hivatalos kötelességét végzi és egyebet semmit sem tesz, az oly ember a társadalomra nézve el van veszve”. Fiatal észszel e mondat nagy jelentőségét felfogni, megérteni akkor nem tudtam. Most azonban az élet felvilágosított arról. Legyen valaki bármily bölcs, bármily nagy tudós, értelmes gazda, szakértő iparos vagy művész: ha tudományát csak elrejtve használja s azzal kizárólag saját érdekeit emeli, az nem hasznára, hanem kárára van a társadalomnak. A bölcs, ha mély belátással, gazdag logikával megteremtett eszmetermékeit nem ülteti át a nép lelkébe, hogy az abból okuljon, mit használ? Ha a tudós sok fáradsággal és önmegtágadással évek hosszú során szerzett szellemi kincsét nem ülteti át a nép szívébe, tudománya annyit ér, mint a zsigori kincse. A gazda, az iparos, ha a gyakorlat terén szerzett ismereteiket mással nem közölnék, fokozatos haladás nem lehetne, nem lenne.

Mindezekből látható és mindnyájunk előtt is tudva van, hogy a társadalomban egymás segítségére vagyunk utalva. A ki ezt felfogni tudja, a ki nemcsak kizárólag hivatalos kötelességének él, hanem künn a társadalomban is szellemileg és

anyagilag munkál azon, hogy a közmívelődés terjedjen, az általános jóllét emelkedjék: az méltán megérdemli mindnyájunk tiszteletét és becsülését.

Ritka város az, hol a létező hivatalnoki kar értelmi tehetségénél fogva vezér-szerepet ne vinne a közjóllét emelésének nagy munkájában. Bérczes kis hazánk bármelyik városában megtaláljuk, hogy az ott székelő közgazdasági, igazságszolgáltatási, pénzügyi, vasúti vagy bármely más állami hivatalok tisztviselői nem tekintik magukat azon város kebelében idegeneknek, hanem, mint egy hazának gyermekei, egy helységnek lakói és polgárjogainak élvezői, szívvél-lelékkel ragadnak meg minden alkalmat arra, hogy polgártársaikat előbb-előbb vigyék. Ott van legközelebb Seps-Szentgyörgy, hol a közszellem emelése, az ott levő humán egyletek fennállása kizárólag a hivatalnoki kar érdeme. Megyénk vezére, maga a főispán ur, számtalan hivatalos teendője mellett is szakít annyi időt, hogy a közügyek emelésében is részt vegyen. A haladás jelei látszanak is e városban, mert a hol egyöntetű a munkásság, ott Isten áldása ki nem maradhat.

Hogy városunkban létezik-e összhangzó munkásság, megvan-e az itt székelő hivatalok tisztviselőiben e város közügyei iránt a kellő szeretet, tesznek-e azok emelése érdekében annyit, mennyit értelmi tehetségüknél fogva méltán elvárhatunk, kívánnak-e hivatalos teendőjük elvégzése után fenmaradt idejükből pár órát a közjóllét emelésére fordítani, befolyanak-e arra, hogy e város minden tekintetben a korszerű haladásnak örvendjen? azt én bírálgatni egyáltalában nem akarom, hanem annyit ohajtásul kirejezek, hogy ha a szeretet melegebből valamivel többet éreztetnének velünk: hálánk és elismerésünk nemcsak most, hanem az utókorban is kísérné.

Veritas.

SZEMLE.

Kettős választások. A szükségessé vált pótválasztások már megtörténtek s így most már csak a kettős megválasztások következében később megjelendő nyolcz választás van még hátra. Azok a képviselők, kik két mandátumot nyertek és pedig Baross Gábor, Györy Elek, Helfy Ignác, báró Kemény Gábor, Komjáthy Béla, Ugron Gábor, Vadnay Andor és Wekerle Sándor, a házszabályok értelmében csakis a megtörtént igazolás után nyilatkoztathatják ki, hogy melyik mandátumot tartják meg, így tehát az új választások csakis az országgyűlés megnyitása után pár héttel lesznek megtarthatók.

Telekkönyvi enquete. A telekkönyvi betétek szerkesztéséről szóló 1886. évi XXIX. t.-cz. végrehajtása tárgyában kibocsátandó rendelet alapos elbírálására az igazságügyminiszterium részéről, szeptember vagy október hó-

ban egy enquete lesz egybehiva. A telekkönyvi betétek szerkesztéséről szóló törvény oly fontos és életbevágó és az azzal karöltve járó érdekek oly nagyok, hogy az enquete egybehívását — írja a »Jog« című szaklap — csak helyeselhetjük, kivált oly tervezettel szemben, mely par excellence telekkönyvi szakférfiu: Sütő cur. bíró tollából ered.

A bolgár válság. Koburg Ferdinánd herceg tehat elfogadta a választást, a mi azonban természetesen még nem egyetértelmű a bolgár válság megoldásával. Magában Bulgáriában is megnehezült a helyzet a fejedelmválasztás következtében. A regensség tagjai és a kormány között régen lappangó viszály most nyíltan kitört, a mennyiben mind a ketten beadták lemondásukat. A regensek a szobranyra bízták, hogy vagy az ők, vagy a kormány lemondását fogadják el. Hanem a szobranye azon lesz, hogy a két faktort békítse ki; de a válság még folyton tart, nem kevésbé zavarba az amugy is zavaros állapotot, melyben Bulgária szinlődik.

Arról, hogy a hatalmak meg fogják-e erősíteni a fejedelmválasztást, egyelőre még csak annyi biztos, hogy Oroszország nem fog ahhoz hozzájárulni. Allitják, hogy Németország is visszautasítást készül kijelenteni, a miönként érhetőleg fölötte kétségessé tenné, hogy Koburg herceg egyáltalán elfogadjatja-e a bolgár trónt. Biztos értesülések e tekintetben nincsenek még, de tény, hogy a német sajtó, bár igen tartózkodóan, de rokonszenv nélkül itéli meg Koburg herceg lépését. Hir szerint Bismarck ez ügyben így nyilatkozott: »Németországot nem szabad felelőssé tenni egyes német herceg kalandvágyáért.«

A bolgárok egyébiránt nagy lelkesedéssel fogadták azon hírt, hogy Koburg herceg hajlandó a szobranye hívásának eleget tenni. Általános a remény, hogy az új fejedelm ki fogja vezetni a bolgár nemzetet azon válságokból, melyek eddig erőltetették. Konstantinápolyi távirat szerint az ottani bolgár ügyvivő már átnyújtotta a nagyvezérnek azon jegyzéket, melyben a porta értesítettik, hogy Koburg herceg fejedelmé megválasztott és hogy a herceg a trónt elfogadta. Végül pedig felkérte a porta, hogy a választást hagyja jóvá.

A bolgár események folytatása. Tirnova, jul. 10. A sobranje megválasztotta a kül öttiséget, mely Coburg hercegnek a választásról szóló jegyzőkönyvet azon kérelemmel fogja átnyújtani, hogy minél előbb Bulgáriába jöjjen. A küldöttség a következő tagokból áll: Tonseff kamarai elnök, Michailow Stransky, Kalesev, Stokov, Stojanov, Nikiforov, Baikusev, Mehmed effendi és Simanov. A sobranje bevárja a küldöttség válsát. Ha a herceg idejövételét elhalasztaná, a sobranje tagjai eloszlának, ha Coburg herceg azonban beleegyezett és azonnal Bulgáriába jön, ez esetben a kamara bevárja a fejedelm ideérkezését s megvárja, míg az esküt leteszi.

Tirnova, jul. 10. (A Reuter-ügynökség jelentése.) A sobranje tagjai a ma délután tartott titkos ülésben felvilágosítást kértek a regensségtől a lemondás indoka iránt. A kormány lemondását valamennyi miniszter aláírta.

Tirnova, jul. 10. A sobranje illetéklennek mondotta ki magát, hogyja regensség és a kormány közti viszály tárgyában tanácskozzék, visszautasította a regensség lemondását, megkeresvén azt, hogy a herceg megérkezéseig maradjon meg állásában és a kormányt azután a fejedelm kezébe tegye le. A regensség a miniszterium lemondását elfogadta és az új kormány alakításával Stoilovot bízta meg. Az új kormány valószínűleg a következő tagokból fog állani: Stoilov, Nacsevic, Stransky, Osowakow és Parikow.

Pétervár, jul. 10. A »Journal de St. Pétersbourg« konstatálja, hogy Koburg Fer-

dinánd herceg megválasztott Bulgária fejedelmévé és ez alkalommal csak annak kijelentésére szorítkozik, hogy Oroszország sohasem ismerte el még azon testületet sem mely őt fejedelmé megválasztotta.

Vámszerződés Romániával.

Csak nem lehet a román urakkal a méltanyosság alapján boldogulni. Ugy látszik, gazdasági előnyökre használják fel a politikai helyzetet. Huzzák, halasszák a vámkerdést, s ki akarnak játszani.

Egyik napilapunkban érdekes fejtegetéseket olvasunk ebben a tárgyban, melyek a mi álláspontunkat támogatják.

Ismerjük — ugymond — a román kormány diszpozícióit, valamint a román közvélemény hangulatát. Aurelianunak belépése a kabinetbe semmi esetre sem volt alkalmas akár egyiknek, akár a másiknak átídomítására. Aurelianunak védvamos fanatizmusát csak politikai türelmetlenség okozhatja fölül. Mindkettő együtt őt teszi a legalkalmatlannabb emberré arra, hogy közreműködésével szerződés köthető legyen. A román kormány elárulta gondolkodását már akkor, mikor Aurelianut kiküldte a bécsi vámtárgyalásokra megbízottul. Pedig azon időben Aurelian csak a szenátusnak, nem pedig a kormánynak volt tagja. A külügyminiszteri hivatalhoz érkezett konkrét javaslatok szellemére vallanak.

Azokat a javaslatokat nem egyedül a magyar, hanem az osztrák kormány is elfogadhatatlanoknak nyilvánította, annál inkább, mivel rosszabbak a szóbeli tárgyalásoknál felmerült proposícióknál. A bécsi alkudozások folyamán számos tarifátételre nézve engedmények helyeztetek kilátásba. Azok az engedmények nézetünk szerint teljesen elégtelenek voltak arra, hogy a szerződéskötést Magyarország szempontjából megengedhetőnek tartották volna. Annak idején kifejtettük tüzetesen véleményünket és kimutattuk, mily értéktelenek nekünk a Románia részéről kínált kedvezmények, viszont mily káros hatással lennének az általuk kért engedmények mezőgazdasági termelésünk prosperitására.

A román urak most meg, népiesen szólva, visszakapálnak. Azon tarifátételek sorából, melyek a szerződéshez, mint külön tarifa, tartoztak volna, számos jelentékeny cikket kihagytak. Így például semmi engedményre sem hajlandók gyapjúárunknál, papirosnál, üvegnél és durva faárunknál. Ezen néhány cikket kihagyása a többiekénél tett engedményeket jóformán illuzióriussá teszi.

Ugy az osztrák, mint a mi szerény erdélyi gyapjúiparunknak Románia jelentékeny piacul szolgált; papiros és üveg, valamint azokból készült árúk szintén ugy Ausztria, mint Magyarország kiviteli kereskedelmének tárgyai közé tartoznak; durva faárunk pedig első sorban minket érdekelnek. Már ezen néhány példa felsorolása elegendő arra, hogy Románia makacsságát, szerződéskötési komoly szándékának hiányát igazolja.

A román ajánlatok nem tartalmaznak lényegükben egyebet annál, hogy nyereségük szabad behozatalának, valamint állapotbehozatali egyezmény eredményéért ők a legnagyobb kedvezmény biztosításának záradékát kínálják ellenértékül. Ezen záradék értéktelensége épen a felemlített iparcik-

keknél tűnik ki egész világosan. A Németországgal, Franciaországgal és Svájcjal fennálló szerződésükben a nevezett cikkek közül csakis a legfinomabb fajtájuk vannak lekötve. A többiekre nézve érvényben áll a román autonóm vámtarifa oly magas tételleivel, hogy azok mellett a bevétel teljesen kizártnak tekinthető, azok a szoros értelmében tilalmi vámok. Hiába részesülünk tehát a legnagyobb kedvezményben, mikor a mi durvább minőségű gyártmányainkkal az autonóm tarifa tételleire utalva maradunk, és ennél fogva iparcikkainkkal kizárhatunk a román piacokról, csak úgy, mint most, a vámháboru uralma alatt.

A szerződés előnyeit Románia könnyűszerrel bezebelné, míg ránk nézve ugyanazon állapot örököltetné meg a szerződés egész időtartamára, a mely most fennáll. A román kormány komolyan nem akar szerződni. Gazdaságilag álláspontja — saját érdekei szempontjából talán helyesen — a magas védvámrendszer. Fejlesztési akarja bel-földi iparát, kizárni közvetlen versenytársát, határos szomszédját. Viszont nyereségeit, tőlünk szabadkereskedelmi fel-fogást igényel. Ez valóban abszurdum volna, ha Románia okoskodásának nem volna valami titkos rugója. Ez a rugó megvan és nem más, mint a számítás a politikai szituációra.

A román kormány azt reméli, hogy a keleti bonyodalmak küszöbén Ausztria-Magyarország feláldozni kész gazdasági előnyöket Románia barátságáért. Igaza lehetne, ha két körülmény nem gátolná tervének sikerét. Az egyik saját megbízhatatlansága, a másik pedig az, hogy épen azok a fenyegető bonyodalmak oly irányban veszélyeztetik állami-ságát és függetlenségét, mely őt a leghatározottabban monarchiánk politikai támogatásának megnyerésére utalják.

Külügyi kormányunk ezt igen jól tudja és már ezért is bizonyosra vehető az, hogy a román javaslatokra úgy az osztrák, mint a magyar kormány tartzkodás nélküli hozzájárulásával tagadó válasz fog adatni.

Simor János

bibornok, Magyarország hercegeprimása és esztergomi érsek

pásztorlevele

XIII. Leo Pápa ő szentsége aranymiséjének megünnepléséről.

A Pesti Hírlap egész terjedelmében közli Simor János hercegeprimás bibornoknak a kath. papsághoz intézett körlevelét. A nagyérdemű levélből utánköljük a következőket:

Tisztelendő testvérek!

Kedves fiaim és hűveim!

Mindnyájunk élénk emlékezetében vannak még ama szeretetteljes szavak, a miket dicsőn uralkodó Szent Atyánk XIII. Leo Pápa Ő Szentsége a Budavár visszafoglalásának kétszázados évforduló napján tartott ünnepélyek alkalmából Magyarország püspöki karához és hűveikhez kegyes volt intézni: „A mit hűn és régen ohajtottunk, — így szól a Szent Atya — hogy hozzátok alkalmasan intézhessük apostoli szózatunkat, arra épen e napokban legjobb alkalom nyílt, midőn Magyarország Buda visszavételének kétszázados emlékét örömmel üli meg.” (Litt. Encycl. „Quod multum.”) Régi és hű ohaja volt a Szent Atyának fölkeresni a magyar nemzetet és ámbár máskor is megtehetné volna, mégis várva várja ez ünnepélyes pillanatot, hogy hazai történelmünk egy dicső eseményének emlékéhez fűzze atyai szeretetének szavait, ily módon is ki akarván mutatni, hogy Mária országa iránti vonzalma nem közönséges, szeretete nem mindennapi, érdeklődése a legélelmebb, miként ő maga is bevallja: „Az apostoli Szent-Szék most, midőn ama dicső eseményt örömteli emléken lelkesülnek a kedélyek, e jogosult örömben szívélyesen egyesül veletek.”

A történelem tanúsága szerint minden századnak megvannak a maga ünnepei. Korunkat az emlékünnepek jellemzik. A katolikus egyház is, mely legjobban ismeri minden kornak szükségleteit, veszélyeit, mindenkor megteremté a maga áhitatát, ápolta az ünnepeket s ezt külsőleg is nyilvánította.

Az egyházat érdeklő s legközelebb lefolyt fájdalmas események: a római államnak fegyveres erővel való elfoglalása, IX. Pius pápának s XIII. Leonak belebevezetése a Vatikánba, szíven találták a katolikus kegyeletet. Ilyen csapások sulya alatt fölébredt s lelkesedésig fokozódott. Nyilvánulási s ezek előadásra a tizenkilencedik század katolikus történetének legszebb lapjai lesznek.

Ép úgy a hazánkat is a multban ért csapások egyrészt, a hosszú álomból fölébredt nemzet által kivívott fényes győzelmek másrészt, fölkeltek a honfiak kegyeletét s ezek siettek is a csatamezőkön elvérzett hő-sők iránti hálájukat nagyszerű jubiláris ün-nepélyek alakjában leróni. Sime, Szentséges Atyánk, a ki csak nem rég oly élénk részt vett hazánk s az egész keresztény világ jubiláris emlékünnepeiben, most maga is nagy jubileumra készül.

Az isteni gondviselés azon ritka és kiváló kegyben részesíté Szent-Atyánkat, hogy ötven éves áldozári jubileumát megünneplhelheti.

Az 1837. év utolsó napja első szentmise-áldozati napja volt a Szent-Atyának és a folyó 1887. év utolsó napjával ötvenedik esztendeje telik be egy kihatásában nagy-horderejű papi pályának, ötvenedik évfordulója ama nevezetes napnak, midőn a Szent-Atya mint fiatal áldozar első szentmise-áldo-zatát a Mindenhatónak bemutatá. Odescal-chi Károly bibornok püspök volt, a ki kezei-nek föltevése által az egyház papjainak so-rába igtatta; azon családnak sarja, a melyből származott XI. Ince pápa, a kétszáz év előtt a törökök fölélt kivívott fényes győzelemnek egyik főtényezője, kiről most maga Szentsé-ges Atyánk idézett körlevelében megemlé-kezik, midőn mondja, hogy neki nem utolsó része volt a szóban forgó nagy és szerencsés eseményben.

A történelem kevés oly papáról tesz tanu-ságot, a kik aranymiséjüket megünneplték volna. Mindössze csak tizennégyen voltak; Szentséges Atyánk a tizenötödik. E század-ban VI. és VII. Pius, XVI. Gergely és IX. Pius mondtak aranymisét. S csodálatos dolog; minél szomorubb az egyház helye-zete, minél inkább megátadják ellenségei, annál hosszabbra nyújtja az isteni Gondvi-selés az Isten Fia földi helytartójának éle-tét, mintha csak azt akarná éreztetni az em-berekkel, hogy a földi életnek megszabott határok kivételét szenvednek az egyház ha-jóját kormányzó papáknál. Az első keresztényszázadok óta alig ült Pápa szent Péter római székén, a ki több megpróbáltatásnak lett volna kitéve, mint Szentséges Atyánk elődje, IX. Pius; s e kemény megpróbáltatások kö-zött, a melyeket Isten földi országáért el kellett szenvednie, nemcsak áldozári, de püspöki jubileumát is ünneplhetette.

Hasonló szomorú körülmények között van a mostani Szent-Atyánk is. Ellenségeinek uralma alatt, mint IX. Pius moná, ünnepli aranymiséjét. Ez ünnepély magában véve egy, midőn azt az egyszerű szerzetes a zárda falai közt megüli, ép úgy, mint midőn a vér nélküli szentáldozatot a lekipásztor az ő hű-veikért, a püspök egyházmegyéjéért, a pápa az egész világért bemutatja. Az áldozó min-dig egy és ugyanaz, az áldozat is mindig egy: Krisztus Urunk, a ki a szentmise-áldo-zatot rendelte. De mikor az egyszerű szer-zetes mutatja be a vér nélküli áldozatot, áldozatával a zárda lakóinak imái szállnak föl az égbe; a lekipásztor aranymiséjét hű-veinek száza kísérik; a püspök jubileumán egy egész egyházmegye papsága és hűvei borulnak az oltárhoz s imáikkal együtt száll föl az áldozat kellemes illata az égbe; ha pedig a pápa lép az oltár számolyához, szí-vébe zárja az egész katolikus világot, mivel ő az egész katolikus világnak főpásztorja és atyja.

A történelmi visszatekintések után, melyek szintén kiváló fontosságúak, így fejezi be körlevelét a hercegeprimás:

A katolikus egyház most is hiven teljesíti Krisztus Urunknak az apostolokhoz intézett parancsát: „Elmenvén az egész világra, hirdessétek az evangéliumot minden nemzet-

nek.” (Márk 16., 15.) Ezer és ezernyi missio-narius elhagyván hazáját, szülői házat s mindazt, a mi kedves szokott lenni az embe-rek előtt, Krisztus iránti szeretetből indit-tatva idegen világreszekbe vándorol, távol lakó pogány népeket keres föl, hogy nekik az evangéliumot hirdesse. Ezen apostoli fér-fiak azonban nemcsak a keresztény hit fák-lyáját gyújtják meg a pogány országokban, hanem egyuttal a valódi műveltségnek is megalapítói. A pogányság sötétségéből a kereszténység világosságába vezetett népek leteszik a pogány erkölcsöt s tagjaivá lesznek a művelt keresztény népek egyetemének. A mire a hódító hatalmak, támaszkodva fegyvereik erejére, nem képesek, azt a ka-tholikus hittérítő kezében a keresztel meg-valósítja. Elismeri ezt az egész művelt világ s nem tagadják a máshitűek sem. „Ugy lát-szik, — mondja egy protestáns író — hogy a katolikus egyháznak ép úgy mint Európa történetében, a missziók terén is megvan a maga hivatása, mely abban áll, hogy buzgó térítési vágytól ösztönözötve s erősen ösz-szetartva, megtörje a vad népeknek az evan-géliumiól való idegenkedését és a tiszta is-teni ige hirdetésének utat nyisson (Hoffman superintendens. (Lásd: Clarus, Simeon, Schaffhausen 1862. III. köt. 116. l.) „A kath. hittérítők egyuttal arra törekednek, — mondja egy másik — hogy tanítványaikat gyakorlatilag meggyőzzék a keresztény val-lás nagyobb tökéletességéről az által, hogy bebizonyítják előttük, mennyire elválaszt-hatlanok a kereszténység és a civilizáció. És ez az én nézetem szerint az egyedüli he-lyes ut.” (Die preussische Expedition nach China, Japan, Siam v. J. 1860. bis 1862. I. 124. l.) A pogány népek csakis a keresztény-ség által nyerhetők meg a valódi műveltség-nek; a kereszténységnek művelődési ereje nélkül azonban kárba vész minden törekvés, hiába való minden fáradozás, sőt a keresz-ténységre nem támaszkodó kultúra csak romlásra van a pogány népeknek. „Az evan-gélium a pogányoknak az örök üdvösséggel együtt meghozta a műveltséget is” — mondja ismét egy protestáns író, és kéri tovább: „De mit hozott a kultúra a kereszténység nélkül a pogányoknak? Pálukát és makonyt. Mert az önzés és kapzsiság szolgálatában álló műveltség nem önmagát hozza a pogá-nyoknak, hanem még alacsonyabb foku mű-veletlenséget. Művelt emberek, kiknek nincs lelkiismeretük, lelkiismeretlenül ki fogják a pogányokat saját önző céljaikra zsákmá-nyolni s nem lesznek képesek a pogányok lelkiismeretét fölkelteni. Arra csakis az egy-ház szellemétől áthatott egyház képes. És csakis az élő lelkiismeretnek alapján nő föl a valódi kultúra.” (J. H. A. Ebrard, Apolo-getik. Wissenschaftliche Rechtfertigung des Christenthums, zweiter Theil, Gütersloh 1875. 559. l.)

E missziók miatt, melyek nemcsak a hit, de a valódi műveltség terjesztésére nézve is annyira fontosak, föl kell a Szent-Atyának tartania a Propaganda növelőit, melynek, miként tudjátok, elkövették a javait. A bi-bornokok kara, kik tanácsaikkal támogatják, az ő terhe; továbbá az egyházi bíróságok, a kongregációk, melyek az egész világon föl-merülő hittani, egyházjogi, szertartási kér-déseket intézik el. Azonkívül főnn kell tar-tani a nagy római bazilikákat, segélyeznie az egész katolikus világ szegényeit. Ezek mind képezik az ő terhet; s ime, a pápa jótéteményekben letelt tizenkilenc század után mindenéből kifosztva, szegényen áll előttünk.

E rendkívüli kemény megpróbáltatások azonban meg nem törték a Szent-Atyát. Rendületlenül áll, mint a kemény szikla a tenger közepén, támaszkodva Krisztus Urunk örökké tartó ígéreterre: „És a pokol kapui erőt nem vesznek rajta.” Támaszkodik Krisz-tus Urunk ígéreterre, hűveinek szeretetére, ragaszkodására. A Szent-Atya iránti ragasz-kodás azonban nem teljes, ha azt, miként szállézi szt. Ferenc mondja, át nem hatja a szeretet és pedig a jó tettekben nyilvánuló szeretet.

(Vége következik.)

Háromszékmegye adóügyi állapotáról

Babarczy Ferencz kir. adófelügyelő fél éves jelentését a következőkben adjuk:

Méltóságos Főispán ur!

Tekintetes közigazgatási bizottság!

Az 1887-ik évről az első félelvi jelentése-met a következőkben van szerencsém elő-terjeszteni.

Az adókövetést illetőleg tisztelettel je-lenthetem, hogy a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminisztérium által kitűzött határidő lejártá előtt minden sürgetés nélkül lett a folyó évben is befejezve az összes kivetési munkát és így alázattal alulírottak a fo-lyó évben is sikerült elérni a magas pénzügyi kormány azon nagyon is méltánylandó tö-rekvését, hogy az adózó polgárok már az adózó év közepén tudhatják összes évi egyenesadó-tartozásukat; mert úgy a községi és városi közegek által kivetni rendelt I., II. oszt. kereseti adó, föld-, házostály, házbér- és általános jövedelmi pótdadó, nem különben a kir. adófelügyelő által kivetendő IV. oszt. kereseti, a tőkeamat- és járadék-adó és a hadmentességi díj, valamint az adó-kivető bizottság által kivetni rendelt III. oszt. kereseti adó, bányadó és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója nemcsak kivetve és a kir. adóhivatal-nál, valamint a községekben az adókönyv-ben mindenütt bevezetve és az adózó polgá-rok adózó könyveikébe is legtöbbször be-vezetve van, de az 1887—9. évekre alakult adófelszámolási bizottság is folyó évi mű-ködését már a folyó hó 11-én megkezdte. Egyedül a fegyveradó van még csak hátra, mely azonban csak július havában lévő ki-vetendő, a kivetési határidő lejártá előtt ez is foganatosítottatik.

A befizetési eredményt illetőleg sem mu-tatkozik visszaesés e megye területén, mert jól lehet egyenes adóban 936 frt, hadmen-tességi díjban pedig 337 frttal folyt keve-sebb be a folyó év első felében, mint az előző év hason időszakában: ezen kevesebblet teljes indokolását leli a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminisztérium 1887. évi május hó 24-én 30,253. sz. a kelt azon kegyelmes intézkedésében, hogy úgy az egyenes adó, valamint az ezek módjára behajtandó összes kincstári tartozásoknak II. és III. foku végrehajtását 1887. évi július hó 20-ig be-szüntette.

Hátrálék maradt az év végével 48,493 frt 95 $\frac{1}{2}$ kr, melyhez hozzáadva a folyó évi tör-lések levonása után fenmaradt fél évi esedé-kes összeget, befizetendő lett volna 275,260 frt 39 kr; befizettetett azonban 134,185 frt 89 $\frac{1}{2}$ kr, és így az első fél év végével maradt hátrálék egyenes adóban 141,064 frt 49 $\frac{1}{2}$ kr.

Hadmentességi díjban pedig a folyó évi 70 frtnyi utólagos előírással együtt a behajt-hatlansági cizmen törlesbe hozott összeget levonása után befizetendő lett volna 3398 frt 05 kr, befizettetett azonban 1119 frt 63 kr, és így június hó végével hátrálék maradt 2278 frt 42 kr.

A könyvelés, nyilvántartás, valamint az adó és illeték cizmen befizetett összegek ke-zelése körül a folyó év I-ső felében sem visszaélés, sem szabálytalanság elő nem for-dulván, ez iránti jelentésemben is csak a rend és pontosságnak hova-tovább nagyobb mértékben meghonosulásáról tehetek em-lítést.

A kir. állami végrehajtónak kiküldetésére a lefolyt fél évben sem volt szükség.

Az 1885-ik évi XXII. t. cz. életbeléptetése által a kir. adófelügyelő teendője megszap-orítottván, az 1885. évi II-ik félelvi jelenté-semben említett rendszeresített tisztviselők között az irattári tiszt még a mai napig sem lett kinevezve, jól lehet a megszaporodott teendők ennek kineveztetését elődázhatlanul szükségessé teszik. Minden egyebet mellőz-ve, a felszaporodott teendők sokaságát elég-gé igazolja az, hogy a lefolyt első fél évben június hó 30-áig 10,516 ügydarab érkezett a kir. adófelügyelői iktatóra.

A kataszteri nyilvántartási biztos a folyó évi első körútját befejezte, a községi és vá-rosi nyilvántartókat az adott körülmények és nehézségek elintézése iránt a szükséghez képest személyesen beoktatta,

Fürdővendégek névjegyzéke.

Tusnád.

Budis Mártha gépésznő, Bukarest. Mária Tábiak gyógyszerésznő, Brassó. Krajcovicz Ferencz postatiszt, Nagy-Szeben. Márku Livius joghallgató, Birkis. Dimitru Cioflec tanár, Brassó. Herczog József gyógyszerész, Versecz. Heissz Ferencz törvénytudós, Kőrösből. Rapaics Romeo kir. adófelügyelő, Nagy-Enyed. Fischer Salamon vendégfogadó, Gyulafehérvár. Németh Mártonné tanítónő, Bükszád. Sofie Russó kereskedőné, Bukarest. Kovács János m. kir. honvéd-huszárszázados, Segesvár. Márki Gábor szabályozási hivatalnok, Berettyó-Ujfalu. Diamandi Mária kereskedőné, Brassó. Fisch Lipót kereskedő, Csik-Szereda. Anna Flaskál ezredesné, Nagy-Szeben. Tessedik Károly birtokos, Nagyvárad. Farkas Lajos honvédszázados, Maros-Vásárhely. Julie Smiht ügyvédné, Brassó. Mari Baiulescu orvosné, Brassó. Elena B. Baiulescu, g. n. papné, Brassó. Georg Porro posztó-gyáros, Brassó. Lóczy Lajos műgyegetemi tanár, Budapest. Kuklay János magánzó, Budapest. Kuklay Béla főmérnök, Csik-Szereda. Löwinger Miksa mérnök, Csik-Szereda. Kikinday Gyula mérnök, Csik-Szereda. Veisz Ignác ügyvéd, Brassó. Fischer Ákos ügyvédjelölt, Brassó. Mezei Emil

pénztárnok, Brassó. Olga Gligorowics, Brassó. Ottilie Frank tanítónő, Brassó. Balog Tamás gimn. tanár, Brassó. Friedrike Kanapács, Brassó. Pekri Lászlóné birtokosné, M. Váshely. Bucura Lissu vendégfogadó, Bukarest. Johann Scherbanescu birtokos, Bukarest. Rozenberg Augusta kereskedő, Budapest. Nina Löbel órasznő, Gyulafehérvár. József Kohn kereskedőné, Gyulafehérvár. Irímie Cretunescu borbély, Brassó. Kohn Jakab kereskedő, Gyulafehérvár. Rácz Jenő okleveles gyógyszerész, Kolozsvár. Ifj. Tóth István birtokos, Kézdi-Vásárhely. Bürger Johanna birtokosné, Krakkó. Tischler Gyuláné orvosné, M. Váshely. Gizella Tischler kereskedő, Gyulafehérvár. Özevgye Török Pálné birtokosné, Udvarhely. Szombatfalva. Cs.-delnei Csathó József es. kir. tengerész-kapitány, Pola. Baricz Gerő vasutiszt, Budapest. Vagner Gyula ügyvéd, Szeged. Mikkel Russó kereskedő, Bukarest. József Mavure birtokos, Bukarest. Személyszám 128.

Szerkesztői izenet.

X. urnak Kovásznán. Becses közleményét megelőzte egy másik tudósítónk czikke, s mivel az előbb beküldött czikk már ki is volt szedve, tudósítását félre kellett tennünk. Üdvözlöjük!

Piaci árak

Kézdi-Vásárhelyt, július 7-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint	5 frt 80 kr
" (elegy)	"	4 frt 20 kr
Rozs (tisztá)	"	3 frt 80 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisztá)	"	3 frt — kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	1 frt 90 kr
Törökbuza	"	4 frt 60 kr
Kása (köles)	hektóliterenkint	8 frt — kr
" (árpa)	"	24 frt — kr
Borsó	"	16 frt — kr
Lencse	"	10 frt — kr
Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	1 frt 30 kr
Marhabús	kilogr.-kint	— frt 32 kr
Disznóhús	"	— frt 36 kr
Juh-hús	"	— frt 24 kr
Szalonna	"	— frt 60 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 20 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén, július 12-én.

Magyar aranyárjárdék 6%	—
Magyar aranyárjárdék 4%	100.55
Magy. papírjárdék 5%	87.50
Magyar vasuti kölcsön	151.25

M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	98.—
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	127.—
M. keleti vasuti államköt. III. "	115.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	104.50
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	104.50
Temes-bánati földteherm. kötvény	104.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	104.25
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	104.75
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	—
Magyar szőlődéma-váltási kötvény	100.25
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	123.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	123 —
Osztrák járadék papirban	81.30
Osztrák járadék ezüstben	83.—
Osztrák járadék aranyban	113.—
1860. államsorsjegyek	137.—
Osztrák-magyar bankrészvény	885.—
Magyar hitelbank-részvény	282.50
Osztrák hitelintézet-részvény	279.40
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.92
20 frankos arany	10.03
Német birodalmi márka	62.37 1/2
London (2 havi váltókért)	126.80
20 márka arany	12.42

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 6669—1887.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye orbai szolgabírói járásában Kovásznán székhellyel évi 400 frt fizetés, 150 frt utazási átalánnyal rendszeresített járási orvosi állás lemondás következtében megüresedvén erre az 1886. évi XXI. t.-cz. 80. §-a értelmében főispáni kinevezés után betöltendő állásra pályázat nyitattik.

A járási orvos részére rendszeresített javadalmazáson kívül a Kovásznához beosztott közel fekvő 7 községben a kör-orvosi teendők teljesítéséért évi 225 forintot tevő külön díjazásban is részesül.

Felhívtnak pályázni kívánók, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a értelmében kellőleg felszerelt és bélyegzett pályázati folyamodásukat vármegyénk főispánja Potsa József ur ó méltóságához címezve folyó évi július hó 25-ig nyújt-sák be.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1887. június hó 29-én.

Báró Apor Gábor,
alispán.

En Csillag Anna

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajbőrt, uraknál elősegít egy teljes erős szakállnövekedést, rövid ideig való használat után a hajnak valamint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvjá korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr., 1 frt, 2 frt. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése vagy postautánvétellel az egész világra.

CSILLAG és TÁRSA,
Budapest,
Király-utca 26.

3—20

Huzás már a jövő héten!

Kincsem sorsjegy á **1 frt** 11 sorsjegy **10 frt** csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt

10.000 frt, 5000 frt 20% lev. || 4875 pénznyeremény.

Kincsem-sorsjegyek kaphatók:

a magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában Budapest, Váci-utca 6. sz.

17— Kézdi-Vásárhelyt Szabó Albert könyvnyomdájában.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Menetrend.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

KELETI VONAL.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

Állomások	319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsv.	Állomások	319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsv.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)		Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	11.19 12.44	
Brassó (vendéglő)	4.16	7.47			(érk. ind.)	11.31 12.49	
Botfalva	4.44	8.08		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.22 2.09	
Földvár	5.02	8.24		Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.51 2.19	
Mogyorós	5.24	8.39		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	2.18 2.39	
Apáca	5.43	8.51			(érk. ind.)	3.04 3.14	
Köpecz	6.05	9.07		Győres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.14 3.22	
Agostonfalva	6.15	9.14			(érk. ind.)	3.51 3.53	
Alsó-Rákos	6.36	9.30			(érk. ind.)	4.01 3.56	
Homoród	7.06	9.51		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56 5.30	
Kacsa	7.28	10.04			(érk. ind.)	6.31 6.31	6.03
Bene	7.53	10.24		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.00 11.00	9 13
Erked	8.18	10.39			(érk. ind.)	10.55 11.15	9.18
Héjasfalva	8.52	10.03		Budapest	(érk. ind.)	7.45 10.00	2.15
Segesvár (vendéglő)	9.19	11.19					
Medgyes	9.31	11.26					
	10.57	12.29					

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonalat indul reggel 5 óra 45 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.